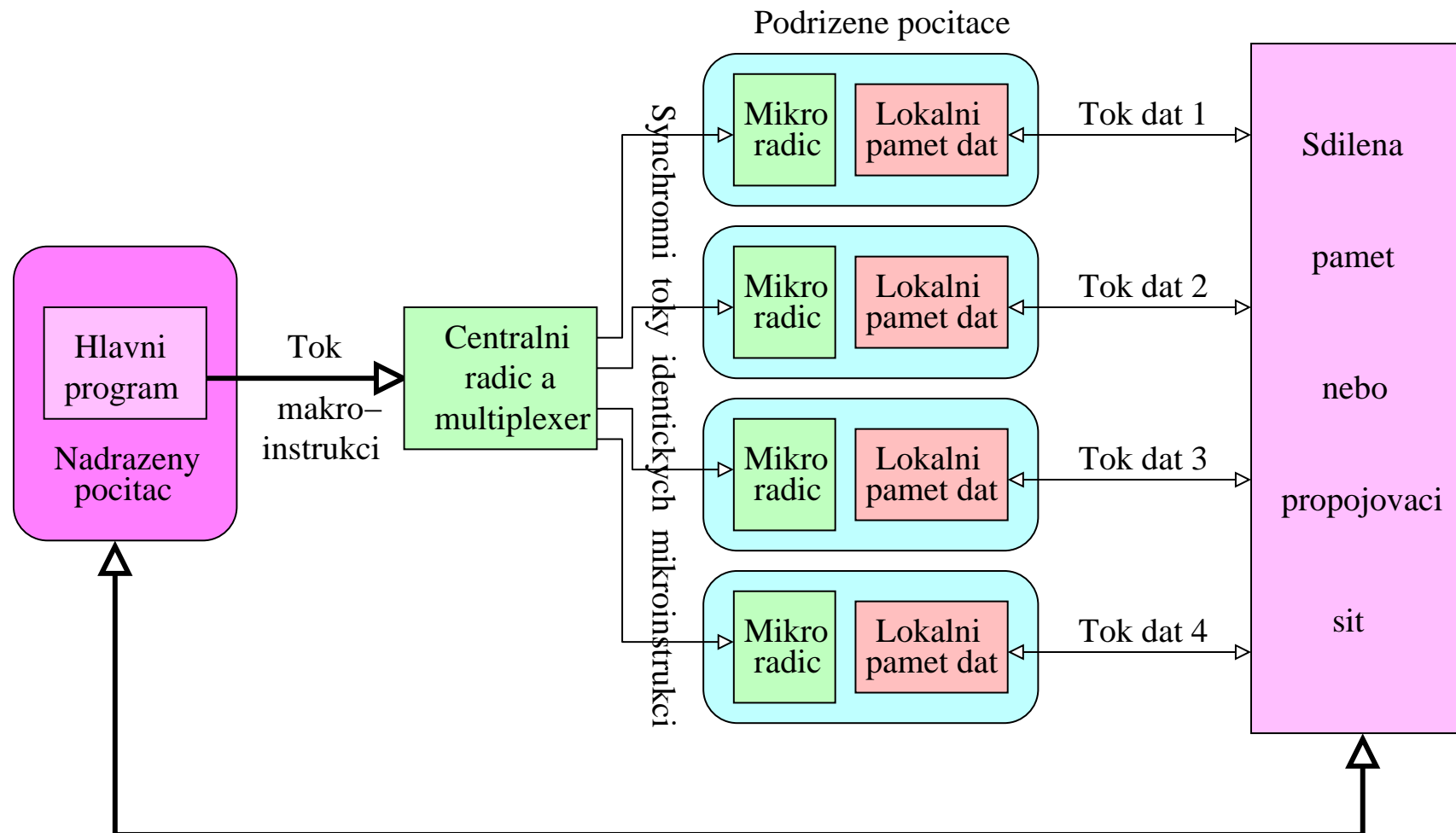

Přednáška #3: Paralelní architektury a modely

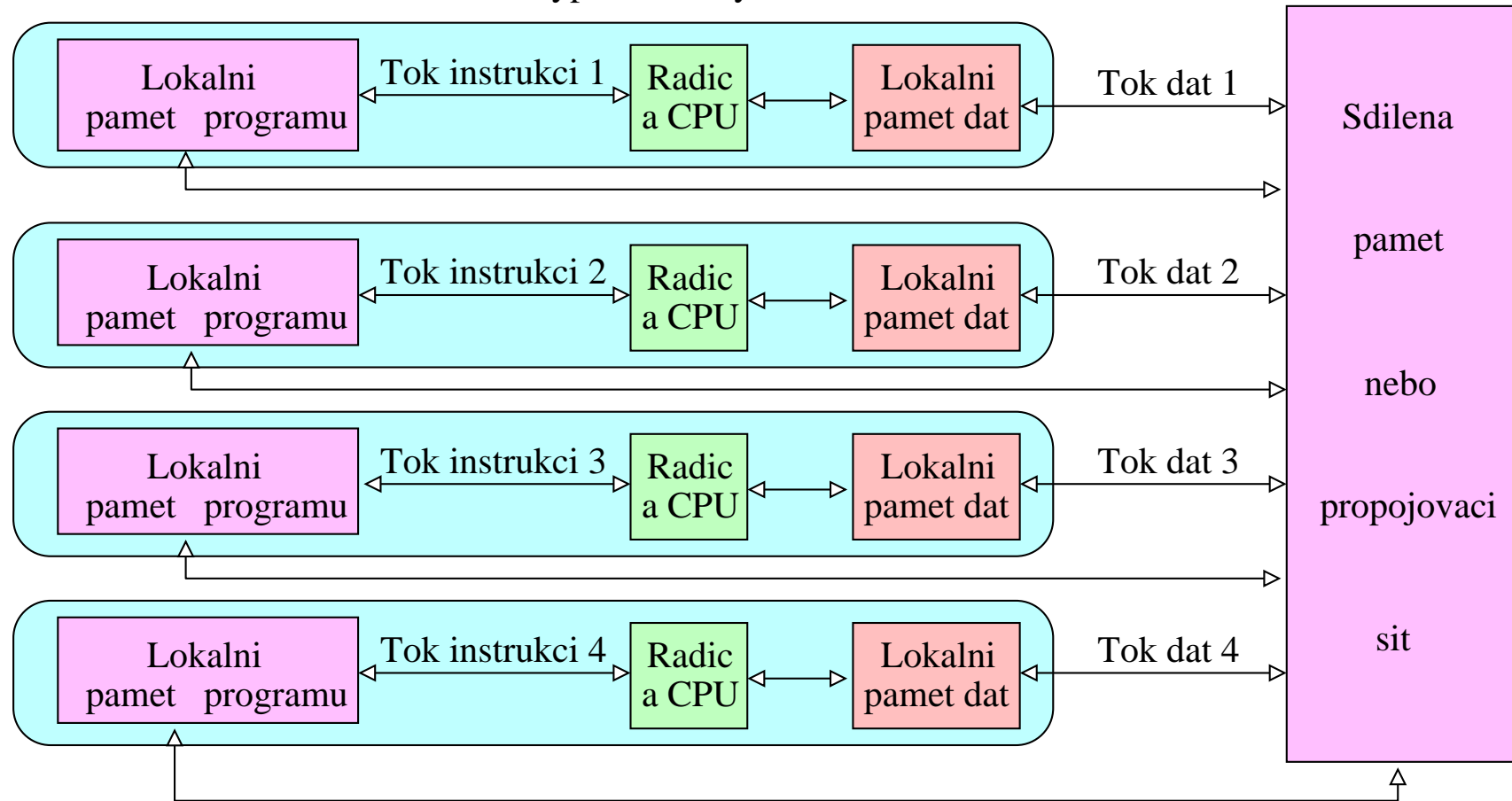
Taxonomie paralelních architektur

Taxonomie z hlediska toků instrukcí a dat

SIMD

Vypocetni uzly

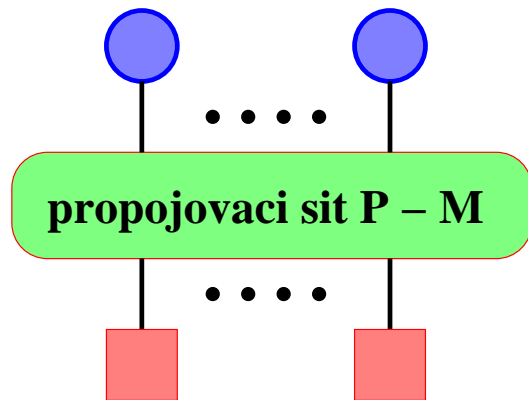
- rozdílná výpočetní síla uzlů
- **implicitní** (SIMD) vs. **explicitní** (MIMD) synchronizace (bariérová)
- hybrid MIMD a SIMD = **SMIMD** = **synchronizovaný** MIMD (např. TMC CM-5)
- **SPMD** (Single Program Multiple Data): programování nad **paralelními datovými strukturami**
  - ⇒ **datově paralelní jazyky**, např. HPF, OpenMP.
  - Konstrukce pro **paralelní pole** a jejich **distribuci** mezi procesory
- SIMD a MIMD se liší v paralelním provádění podmíněných příkazů typu if a case:


```
if podmínka then instr-posloup-A else instr-posloup-B
```
- SIMD a MIMD jsou **asymptoticky výpočetně ekvivalentní**:
  - MIMD může simulovat stejně velký SIMD: krokování
  - SIMD může simulovat stejně velký MIMD:
    - * synchronní interpretace lokálních dat v SIMD pamětech jako MIMD programů
    - * každý SIMD procesor má virtuální čítač ukazující do jeho MIMD programu
    - * centrální řadič rozesílá cyklicky mikrokódy pro všechny MIMD instrukce
    - * simulace 1 paralelního kroku MIMD trvá ($\#$ MIMD instrukcí)-krát déle

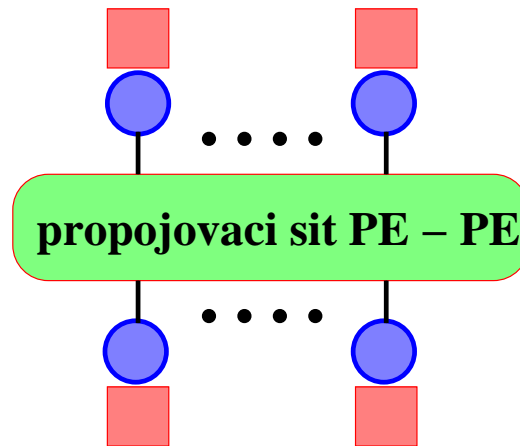
● = procesor (P)

■ = pamet (M)

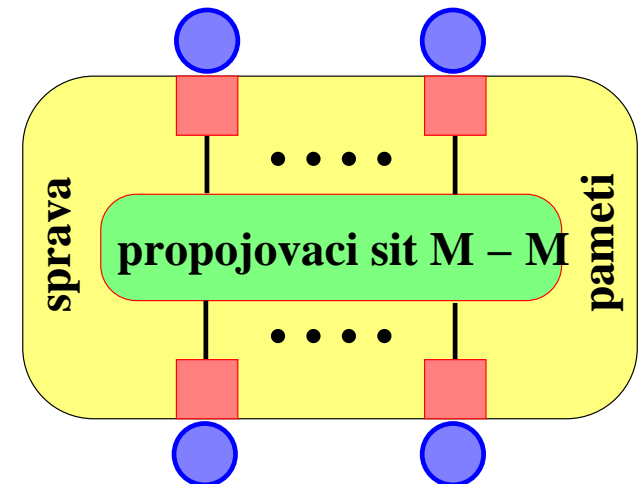
■● = vypocetni uzel (PE)

(1)

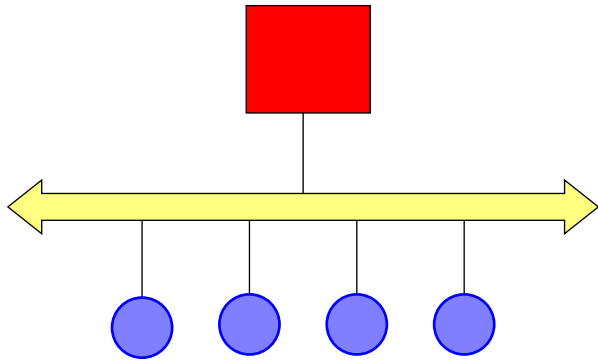
(2)

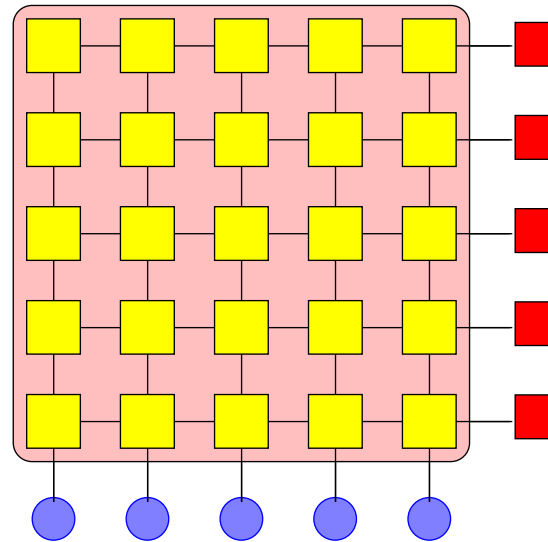
(3)

1. multiprocesorové systémy se **sdílenou pamětí**, symetrické multiprocesory (SMP, UMA)
  - HW/SW komunikace = **Read/Write**
2. multiprocesorové systémy s **distribuovanou pamětí** (NUMA)
  - HW/SW komunikace = **Send/Receive**
3. multiprocesorové systémy s **virtuálně sdílenou** (distribuovaně sdílenou) pamětí (CC-NUMA (Cache-Coherent))
  - HW komunikace = **Send/Receive**, SW komunikace = **Read/Write**

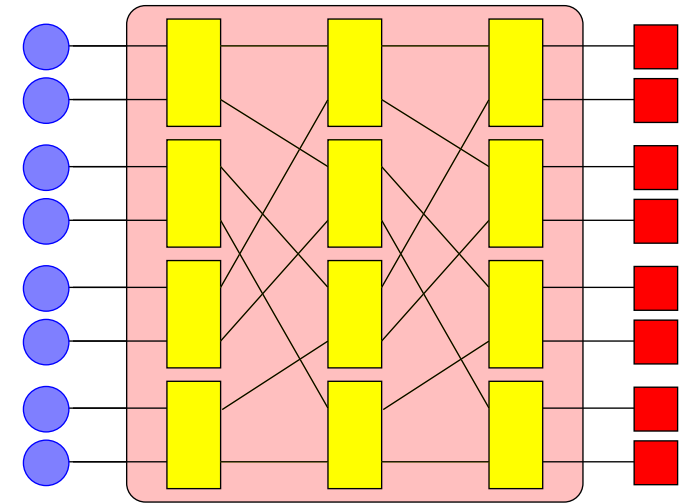
Multiprocesorové systémy se sdílenou pamětí

(a)

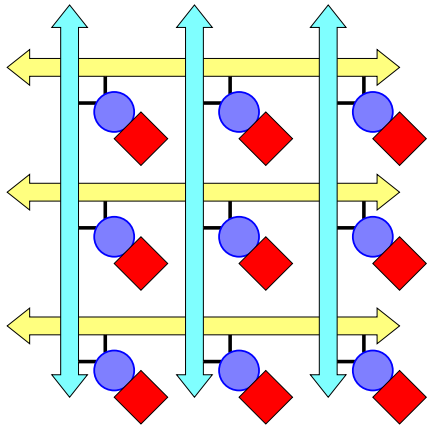

(b)

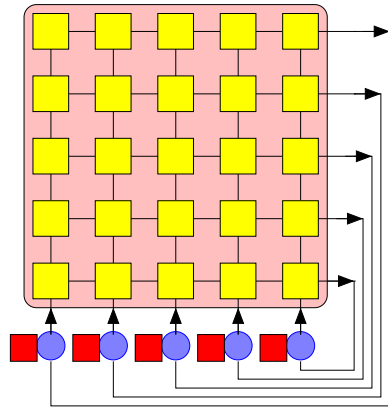

(c)

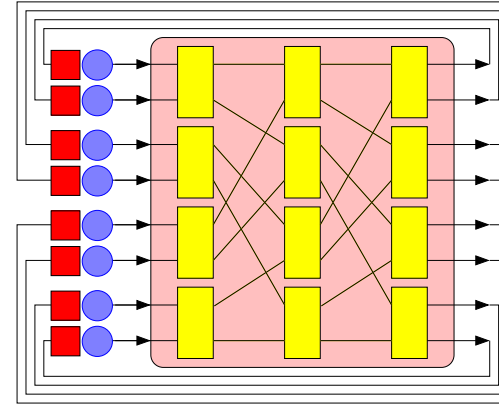
- (a) multiprocesorová sběrnice
- (b) křížový přepínač
- (c) nepřímá propojovací síť (MIN)

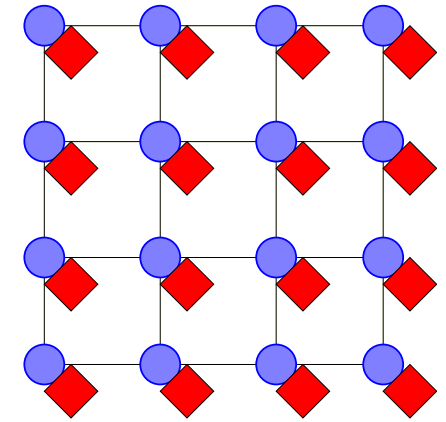
(a)

(b)

(c)

(d)

- (a) 2-D mřížka multiprocesorových sběrnic
- (b) křížový přepínač
- (c) vícestupňová nepřímá propojovací síť (MIN)
- (d) přímá propojovací síť (příští přednáška)

- Výpočetní jednotka s uživatelsky definovaným programem.
- Vstupní páska pro čtení a výstupní páska pro zápis.
- (Neomezený) počet paměťových buněk.
- Instrukční sada zahrnuje instrukce pro přesuny dat mezi paměťovými buňkami, srovnání, podmíněné větvení a aritmetické operace.
- Výpočet začne první instrukcí a končí po provedení instrukce HALT.
- Všechny instrukce trvají **jednotkový** (**konstantní**) čas bez ohledu na délku operandů.
- **Časová složitost algoritmu** = # provedených instrukcí.
- **Prostorová složitost algoritmu** = # použitých paměťových buněk.

- (Neomezený) # procesorů RAM označených $P_1, P_2, P_3, \dots$ (bez pásek).
- (Neomezený) # sdílených paměťových buněk $M[1], M[2], M[3], \dots$
- Každý P_i má vlastní lokální paměť (registry) a zná svůj index i .
- Každý P_i může přistupovat do kterékoli buňky sdílené paměti v konstantním čase (řešení případných konfliktů, viz dále).
- Vstup PRAM algoritmu: n položek v (obvykle prvních) n buňkách sdílené paměti.
- Výstup PRAM algoritmu: n' položek v n' buňkách sdílené paměti.
- PRAM procesory provádějí synchronně 3 typy instrukcí:
  1. Čtení buňky sdílené paměti (READ, krátce R).
  2. Lokální operace (LOCAL, krátce L).
  3. Zápis do buňky sdílené paměti (WRITE, krátce W).
- Jediný způsob komunikace procesorů = READ/WRITE buněk sdílené paměti.

- P_1 má speciální **aktivační registr** R_A , obsahující bit Active/Idle pro každý P_i
- Výpočet trvá, dokud se P_1 nezastaví ($\implies$ ostatní P_i skončily).
- PRAM výpočty jsou specifikovány 2 parametry (n, p) : $p = \#$ aktivních procesorů, n je prostorová složitost = $\#$ použitých buněk sdílené paměti (vstupní, výstupní a pomocná sdílená data).
- **Paralelní časová složitost** = čas výpočtu na P_1 .
  - **Jednotkový model**: **READ**, **WRITE**, **LOCAL** trvají čas 1.
  - **Globální model**: **READ**, **WRITE** trvají čas $d > 1$ a **LOCAL** trvá čas 1.

Význam PRAM modelu

- Je **silný**: **jakýkoli** P může provést **READ/WRITE** **jakékoli** buňky sdíl. paměti v konst. čase.
- Je **jednoduchý a intuitivní**: zanedbává jakoukoli režii na komunikaci či synchronizaci, což zjednodušuje analýzu složitosti a správnosti PRAM algoritmů. Tudiž:
- Je **užitečný**: je idealizací existujících (a běžných) par. počítačů se sdílenou pamětí.
- Slouží jako **zkušební model**: jestliže nějaký problém nemá rozumné/efektivní řešení na PRAM, nemá rozumné/efektivní řešení na **jakémkoli jiném** paralelním stroji.

Exclusive Read Exclusive Write (EREW) PRAM: Žádným dvěma procesorům není dovoleno READ nebo WRITE do téže buňky sdílené paměti najednou.

Concurrent Read Exclusive Write (CREW) PRAM: Současná čtení téže buňky paměti jsou dovolena, ale v 1 okamžiku se pouze 1 procesor smí pokusit zapsat do dané buňky.

Concurrent Read Concurrent Write (CRCW) PRAM: Jsou dovoleny jak současná čtení tak současné zápisy téže paměťové buňky.

- **Prioritní (Priority) CRCW:** Procesorům jsou přiděleny pevné priority. Zápis je povolen procesoru s **nejvyšší** prioritou.
- **Náhodný (Arbitrary) CRCW:** Ukončit zápis je povoleno **náhodně** vybranému procesoru. Algoritmus nesmí činit žádné předpoklady o tom, který procesor byl vybrán.
- **Shodný (Common) CRCW:** Všem žádajícím procesorům je povoleno dokončit zápis právě tehdy, když všechny zapisované **hodnoty jsou stejné**. Každý algoritmus pro tento model musí zajistit splnění této podmínky. V opačném případě není algoritmus správný a stav počítače není definován.

p -procesorový PRAM, $p < n$, sdílené pole n neseřazených položek, P_1 hledá hodnotu h .

1. **EREW-PRAM**($n + p + 1, p$) **algoritmus**:

- (a) P_1 distribuuje hodnotu h procesorům $P_2, \dots, P_p$ pomocí **binárního distribučního stromu**: $\langle \text{RW} \rangle^{\lceil \log p \rceil}$ ($\Theta(\log p)$ kroků).
- (b) Paralelní lokální hledání: $\langle \text{RL} \rangle^{\lceil \frac{n}{p} \rceil}$ ($O(n/p)$ kroků).
- (c) Všechny procesory nastaví hodnotu svého příznaku **Nalezeno** a provedou **paralelní redukci**: $\langle \text{WR} \rangle^{\lceil \log p \rceil}$ ($\Theta(\log p)$ kroků).

$$T(n, p) = O(\log p + n/p).$$

2. **CREW PRAM**($n + p + 1, p$) **algoritmus**: Podobné, pouze $P_1, \dots, P_p$ si přečtou h najednou v $O(1)$ čase.

Nicméně, redukce na konci trvá stejně $\Theta(\log p)$ kroků, proto

$$T(n, p) = O(\log p + n/p).$$

3. **Shodný-CRCW PRAM**($n + 2, p$) **algoritmus**: Redukce trvá nyní také $O(1)$ čas.

Všechny procesory s **Nalezeno**=1 zapíšou 1 do sdílené buňky přidružené procesoru P_1 .

$$T(n, p) = O(n/p).$$

Definice 1. PRAM podmodel A je *výpočetně silnější* než podmodel B , psáno $A \geq B$, jestliže jakýkoliv algoritmus napsaný pro B poběží *beze změny* na A s tímtež paralelním časem, předpokládáme-li stejné architektonické parametry. ♣

Lemma 2. $\text{PRIORITY} \geq \text{ARBITRARY} \geq \text{COMMON} \geq \text{CREW} \geq \text{EREW}$.

Důkaz. Plyne z definic. ♣

Definice 3. *Nechť K je problém se vstupní množinou o velikosti n . Předpokládejme, že K lze řešit $PRAM(n, p)$ algoritmem A v čase $T(n, p)$. Pak*

1. A je **časově efektivní**, jestliže

(a) $T(n, p) = O(\log^{O(1)} n) (= POLYLOG(n))$ a

(b) $C(n, p) = O(SU(n) \log^{O(1)} n)$.

2. A je **cenově optimální a časově efektivní**, jestliže

(a) $T(n, p) = O(\log^{O(1)} n)$ a

(b) $C(n, p) = pT(n, p) = O(SU(n))$.

3. A je **plně paralelní**, jestliže

(a) $T(n, p) = O(1)$ a

(b) $C(n, p) = O(SU(n))$ (což je ekvivalentní tomu, že $p = O(SU(n))$).

1. Plně paralelní Shodný-CRCW PRAM($n + 1, n$) algoritmus pro výpočet $OR(x_1, \dots, x_n)$, $p = n$.

Algorithm OR($n + 1, n$)

In: boolean $X[1, \dots, n]$; **Out:** boolean y ;

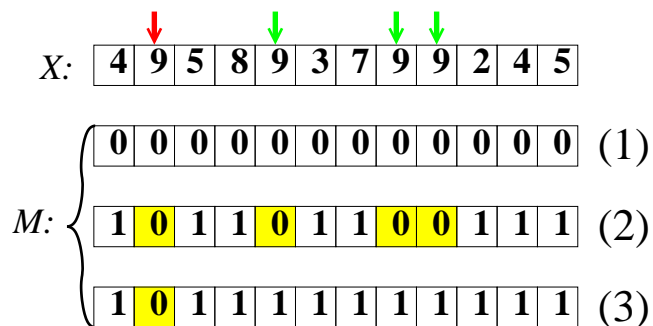
(1) P_1 writes 0 into y ;(2) **for all** $P_i, i = 1, \dots, n$, **do_in_parallel**   **if** ($X[i] = 1$) **then** write 1 into y ;

2. Shodný-CRCW PRAM($2n + 2, n^2$) algoritmus pro výpočet nejlevějšího maxima $\max(x_1, \dots, x_n)$,
 $p = n^2$ procesorů v mřížce indexovaných $P_{i,j}$, $i, j = 1, \dots, n$, s časem $T(n, p) = O(1)$.

Algorithm MAX($2n + 2, n^2$)

In: integer $X[1, \dots, n]$; **Out:** (integer, integer) max; **Aux:** boolean $M[1, \dots, n]$;

- (1) **for all** $P_{i,1}$, $i = 1, \dots, n$, **do_in_parallel** write 0 into $M[i]$;
- (2) **for all** $P_{i,j}$, $i, j = 1, \dots, n$, **do_in_parallel**
     if ($X[i] < X[j]$) **then** write 1 into $M[i]$;
     (* Zeros in M survived only at positions of maxima of X *)
- (3) **for all** $P_{i,j}$, $i, j = 1, \dots, n$, **do_in_parallel**
     if ($M[i] = 0$ **and** $i < j$) **then** write 1 into $M[j]$;
     (* Only the zero at the left-most position in M can survive *)
- (4) **for all** $P_{i,1}$, $i = 1, \dots, n$, **do_in_parallel**
     if ($M[i] = 0$) **then** write $(i, X[i])$ into max;

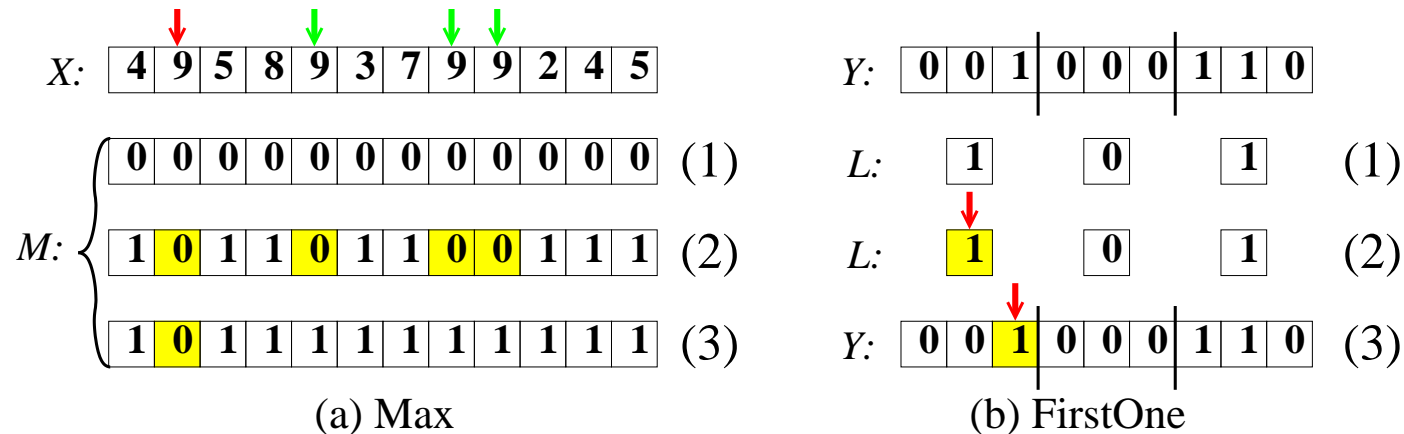
3. Plně paralelní Shodný-CRCW PRAM($n + \sqrt{n} + 1, n$) algoritmus pro výpočet indexu prvního výskytu hodnoty 1 v binárním poli X , $p = n$.

Algorithm FIRSTONE($n + \sqrt{n} + 1, n$)

In: boolean $Y[1, \dots, n]$; **Out:** integer l = the index of the first value 1 in X ;

Aux: boolean $L[1, \dots, \sqrt{n}] := [0, \dots, 0]$;

- (1) split the array Y into $\sqrt{n}$ segments Y_i of size $\sqrt{n}$;
- (2) **for all** Y_i , $i = 1, \dots, \sqrt{n}$, **do_in_parallel**
     apply alg. OR($\sqrt{n} + 1, \sqrt{n}$) to Y_i and write 1 into $L[i]$ if $1 \in Y_i$;
- (3) **for all** P_i , $i = 1, \dots, n$, **do_in_parallel**
     apply alg. MAX($2\sqrt{n} + 2, n$) to L and compute index k of the leftmost 1 in L ;
- (4) **for all** P_i , $i = 1, \dots, n$, **do_in_parallel**
     apply alg. MAX($2\sqrt{n} + 2, n$) to Y_k and find index k of the leftmost 1 in Y_k ;

Hrubší simulace zachovávající paralelní cenu

Lemma 4. *Nechť A je $PRAM(n, p)$ algoritmus s časem $t = T(n, p)$ a nechť $p' < p$. Pak A lze simulovat pomocí $PRAM(n, p')$ algoritmu na PRAM téhož typu v čase $T(n, p') = O(tp/p')$.*

Důkaz.

1. Rozdělme p simulovaných procesorů do p' skupin o velikostech p/p' .
2. Přiřadíme každému z p' simulujících procesorů jednu tuto skupinu.
3. Každý simulující procesor simuluje 1 krok své skupiny procesorů:
  - (a) provedením nejdříve všech jejích operací READ a lokálních výpočtů,
  - (b) po té provedením jejích operací WRITE.

Důsledky

Důsledek 5. *Každý $PRAM(n, p)$ algoritmus s cenou $C(n, p)$ lze provést sekvenčně v čase $t = O(C(n, p))$.*

Důsledek 6. *Pokud jsme vyvinuli $PRAM(n, p)$ algoritmus s cenou $C(n, p) = o(SU(n))$, pak jsme automaticky vyvinuli nový nejlepší sekvenční algoritmus.*

Brentův plánovací princip

Důsledek 7. *Nechť A je PRAM(n, p) algoritmus s prací $w = W(n, p)$ a časem $t = T(n, p)$ a nechť $p' < p$. Pak A lze simulovat pomocí PRAM(n, p') algoritmu na PRAM téhož typu v čase*

$$t' = T(n, p') \leq w/p' + t.$$

Důkaz. Simulace je podobná předchozí, ale dynamická.

- Podle definice paralelní práce, $w = \sum_{i=1}^t p_i$,
kde $p_i = \#$ aktivních procesorů v kroku i algoritmu A .
- Každý z p' procesorů bude simulovat krok i v nejvýše $t'_i = \lceil p_i/p' \rceil \leq p_i/p' + 1$ krocích.
- Celkový čas simulace je nejvýše

$$t' = \sum_{i=1}^t t'_i \leq \sum_{i=1}^t (p_i/p' + 1) = w/p' + t.$$

Protože simulující procesory provedou přesně a pouze operace A , práce zůstává stejná: $w' = w$. Cena c' simulace je

$$c' = p't' \leq w + p't.$$

Pokud $p' = O(\min_j p_j)$, pak $c' = O(w)$.

Věta 8. *Nechť A je $PRAM(n, p)$ algoritmus s časem t a nechť $m < n$. Pak A lze simulovat $PRAM(m, \max(p, m))$ algoritmem na PRAM téhož typu v čase $t' = O(tn/m)$.*

Předpokládáme, že simulující procesory mají lokální paměti dostatečně velké pro uložení sdílených dat.

Důkaz.

1. Rozdělme n simulovaných sdílených paměťových buněk do m souvislých úseků S_i o velikosti n/m .
2. Každý simulující procesor P'_i , $1 \leq i \leq p$, bude simulovat procesor P_i původního PRAM.
3. Každý simulující procesor P'_i , $1 \leq i \leq m$, uloží počáteční obsah S_i do své lokální paměti a bude používat $M'[i]$ jako pomocnou paměťovou buňku pro simulování přístupů k buňkám S_i .
4. Simulace jedné původní operace READ:
Každý P'_i , $i = 1, \dots, \max(p, m)$ opakuje pro $k = 1, \dots, n/m$:
  - (a) Proved' WRITE hodnoty k -té buňky S_i do $M'[i]$, $i = 1, \dots, m$,
  - (b) Proved' READ hodnoty, kterou by simulovaný procesor P_i , $i = 1, \dots, p$, četl v tomto simulovaném podkroku.
5. Lokální krok procesoru P_i , $i = 1, \dots, p$, je simulován procesorem P'_i v 1 kroku.
6. Simulace jedné operace WRITE je analogická simulaci operace READ.

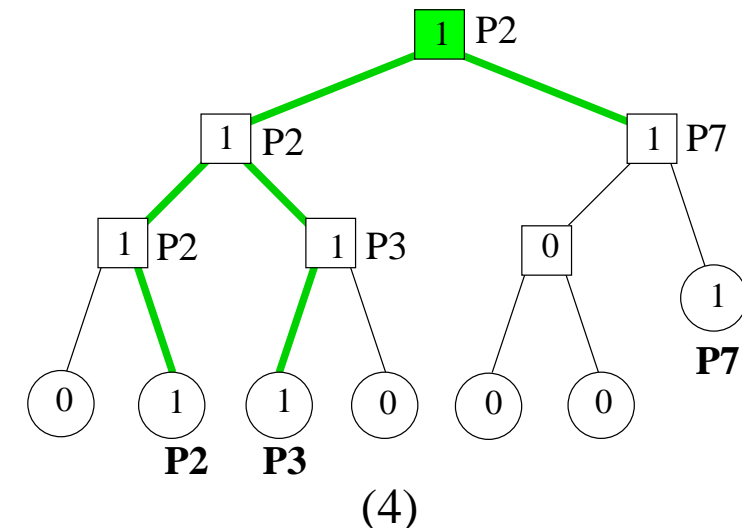
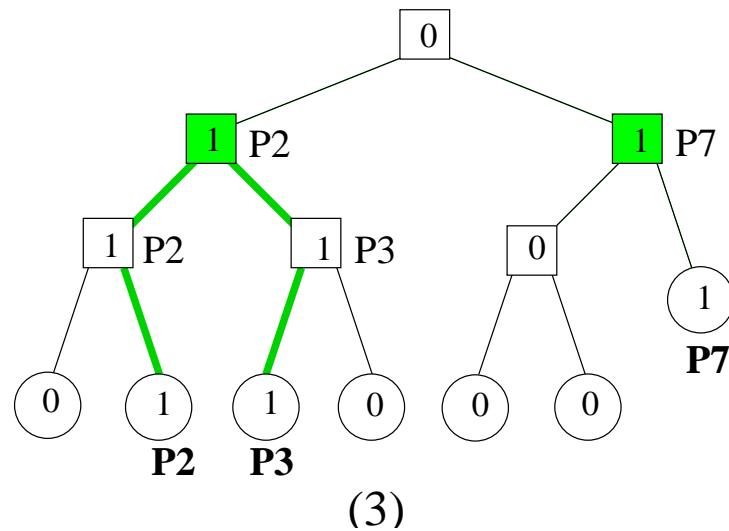
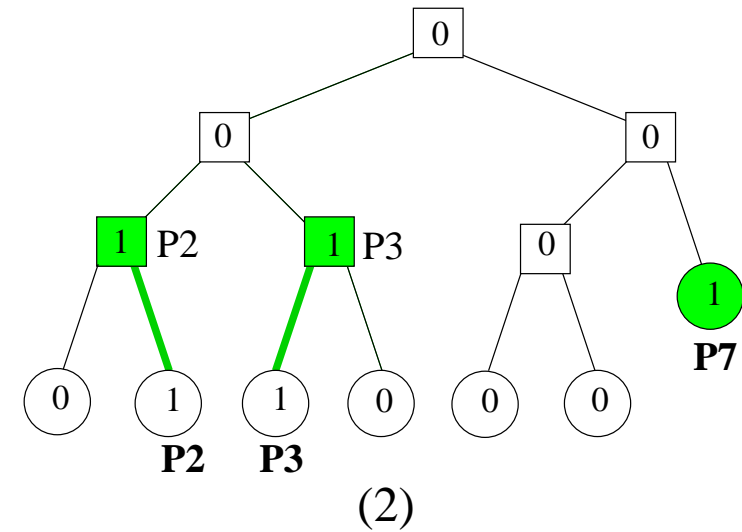
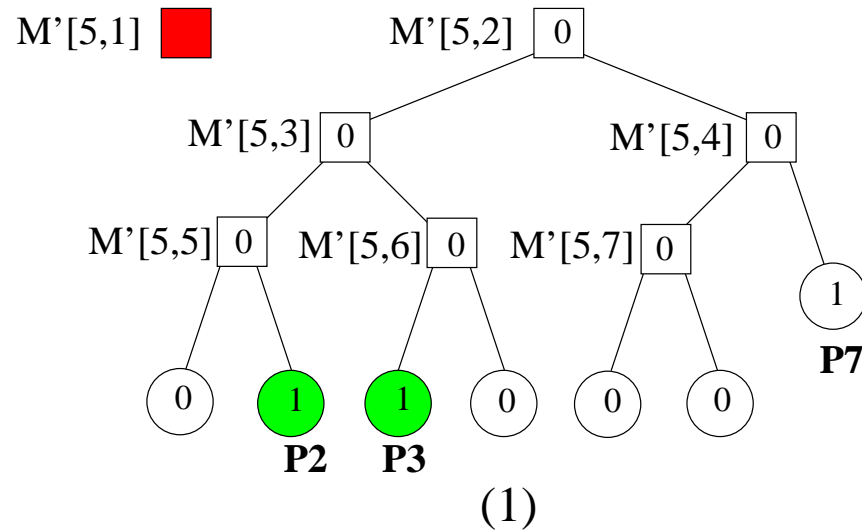

Věta 9. *Uvažujme Prioritní-CRCW s prioritním systémem založeným jednoduše na indexování: procesory s nižším indexem mají vyšší prioritu. Jeden krok Prioritní-CRCW-PRAM(n, p) algoritmu lze simulovat pomocí EREW-PRAM(np, p) algoritmu v $O(\log p)$ krocích.*

Důkaz. (Konstruktivní.)

- Každý procesor P_k v Prioritní-CRCW je simulován EREW procesorem P'_k .
- Každá buňka sdílené paměti $M[i]$, $i = 1, \dots, m$, v Prioritní-CRCW je simulována **polem** p buněk sdílené paměti $M'[i, k]$, $k = 1, \dots, p$, na EREW.
- $M'[i, 1]$ hraje roli $M[i]$.
- $M'[i, 2], \dots, M'[i, p]$ jsou **pomocné buňky** potřebné pro ošetření konfliktů.
- Na počátku jsou **prázdné** a jsou organizované jako **vnitřní uzly úplného binárního stromu** T_i s p listy.
- Výška každého stromu T_i je $\lceil \log p \rceil$.

3 kroky simulace pro $p = 7$, kdy procesory P_2, P_3 a P_7 chtějí zapsat do $M[5]$.

Simulace kroku Prioritní-WRITE: Každý EREW procesor musí zjistit, zda je procesorem s nejmenším indexem v rámci skupiny procesorů, žádajících zápis do téže buňky. A pokud ano, pak se musí stát **vítězem** skupiny a provést operaci WRITE. Ostatní procesory ve skupině skončí neúspěchem. Postup je následující:

1. Pokud P_k chce zapisovat do $M[i]$, procesor P'_k se stane **aktivní** a stane se k -tým listem T_i . Ví, zda je pravým či levým potomkem svého rodiče.
2. Každý aktivní **levý** procesor uloží své ID do rodičovské buňky ve svém stromě, označí ji jako **obsazenou** a zůstane aktivní.
3. Každý aktivní **pravý** procesor zkontroluje svou rodičovskou buňku. Je-li prázdná, uloží do ní své ID a zůstane aktivní. Je-li obsazená, přepne se do stavu nečinný (prohrál).
4. Toto se opakuje $\log p$ krát na dalších hladinách stromu.
5. Procesor, kterému se podařilo postoupit až do kořene T_i , se stává **vítězem**, který může zapsat do $M[i]$. Procesory, které používaly T_i , musí pak projít strom T_i dolů v opačném pořadí a nastavit příslušné buňky pole $M'[i, 2], \dots, M'[i, p]$ na stav prázdný.

Simulace kroku Prioritní-READ: je podobná.

1. Paralelně se provedou stejné průchody stromy T_i nahoru, aby se určili vítězové ve skupinách.
2. Vítězové přečtou hodnoty z buněk $M'[* , 1]$.
3. Během vyčišťovacího zpětného průchodu dolů je načtená hodnota distribuována do procesorů, které v části (a) prohrály.

Lemma 10. *Jeden krok Prioritní-CRCW-PRAM(n, p) algoritmu lze simulovat pomocí EREW-PRAM($n + 3p, p$) algoritmu v $O(\log p)$ krocích.*

Důkaz. (Konstruktivní.)

1. Každý procesor P_k v Prioritní-CRCW je simulován EREW procesorem P'_k .
2. Každá buňka $M[i]$ v Prioritní-CRCW je simulována EREW buňkou $M[i]$.
3. EREW používá **pomocné** pole $A[1, \dots, p][1, 2, 3]$.
4. Chce-li P_k přístup do $M[i]$, pak procesor P'_k zapíše dvojici (i, k) do $A[k][1, 2]$.
Pokud P_k nechce přístup nikam, pak procesor P'_k zapíše $(0, k)$ do $A[k][1, 2]$.
5. Všech p procesorů setřídí pole A v lexikografickém pořadí použitím paralelního třídění v $O(\log p)$ krocích.
6. Každý P'_k zapíše do $A[k][3]$ příznak f :

$$f = \begin{cases} 0, & \text{je-li } A[k][1] = 0 \\ & \text{nebo } A[k][1] = A[k-1][1], \\ 1, & \text{jinak.} \end{cases}$$
7. Další kroky se liší podle toho, zda simulujeme WRITE nebo READ.

■ Simulace WRITE:

1. Každý P'_k přečte trojici (i, j, f) z buňky $A[k]$ a zapíše ji do $A[j]$.
2. Každý P'_k přečte trojici (i, k, f) z buňky $A[k]$ a jestliže $f = 1$, pak zapíše do $M[i]$.

■ Simulace READ:

1. Každý P'_k přečte trojici (i, j, f) z buňky $A[k]$.
2. Pokud $f = 1$, přečte hodnotu v_i z $M[i]$ a přepíše s ní $A[k][3]$.
3. V nejvýše $\log p$ krocích je pak tato 3. složka **rozkopírovaná** do následujících buněk pole A , dokud se nenarazí na **konec** pole A nebo na položku s **jinou první** složkou.

```

for all  $k := 1, \dots, p$  do_in_parallel
  for  $l := 0, \dots, \log p - 1$  do_sequentially
    {  $P'_k$  READs its cell  $A[k] = (i, j, s)$ ;
      if  $((s <> 0) \text{ and } (k + 2^l \leq p))$ 
        then {  $P'_k$  READs cell  $A[k + 2^l] = (i', j', s')$ ;
          if  $((s' = 0) \text{ and } (i = i'))$ 
            then  $P'_k$  WRITEs  $s = v_i$  into  $A[k + 2^l][3]$ .
        }
    }
```

4. Každý P'_k přečte trojici (i, j, v_i) z buňky $A[k]$ a zapíše do $A[j]$.
5. Každý P'_k , který žádal o READ, si přečte hodnotu v_i z trojice (i, k, v_i) v buňce $A[k]$.

Předpokládejme, že $p = 7$, $m = 4$, a

$P_1 \rightarrow M[2]$, $P_2 \rightarrow M[4]$, $P_3 \rightarrow M[2]$, $P_4 \rightarrow M[1]$, $P_5 \rightarrow M[4]$, $P_6 \rightarrow M[2]$,

a P_7 nechce přístup do žádné buňky.

Pole A v prvních třech krocích simulace:

(2, 1,)	(4, 2,)	(2, 3,)	(1, 4,)	(4, 5,)	(2, 6,)	(0, 7,)
(0, 7,)	(1, 4,)	(2, 1,)	(2, 3,)	(2, 6,)	(4, 2,)	(4, 5,)
(0, 7, 0)	(1, 4, 1)	(2, 1, 1)	(2, 3, 0)	(2, 6, 0)	(4, 2, 1)	(4, 5, 0)

Pole A při simulaci operace WRITE:

(2, 1, 1)	(4, 2, 1)	(2, 3, 0)	(1, 4, 1)	(4, 5, 0)	(2, 6, 0)	(0, 7, 0)
-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------

Pole A při simulaci operace READ:

(0, 7, 0)	(1, 4, v_1)	(2, 1, v_2)	(2, 3, 0)	(2, 6, 0)	(4, 2, v_4)	(4, 5, 0)
(0, 7, 0)	(1, 4, v_1)	(2, 1, v_2)	(2, 3, v_2)	(2, 6, 0)	(4, 2, v_4)	(4, 5, v_4)
(0, 7, 0)	(1, 4, v_1)	(2, 1, v_2)	(2, 3, v_2)	(2, 6, v_2)	(4, 2, v_4)	(4, 5, v_4)
(2, 1, v_2)	(4, 2, v_4)	(2, 3, v_2)	(1, 4, v_1)	(4, 5, v_4)	(2, 6, v_2)	(0, 7, 0)

Důsledek

Každý PRAM algoritmus s polylogaritickým časem je vzhledem k PRAM modelům **robustní**. Tedy, má-li polylogaritický čas na jednom modelu PRAM, bude mít polylogaritický čas na kterémkoli jiném.

- Procesory pracují **asynchronně**, neexistují centrální hodiny.
- Operace globální čtení, globální zápis, lokální – jako PRAM.
- Je nutná **explicitní** synchronizace: **bariérová synchronizace**.
- Doba přístupu do sdílení paměti **není jednotková**.
- APRAM výpočet = posloupnost **globálních fází**, ve kterých procesory pracují asynchronně, oddělených bariérovou synchronizací.
- Dva procesory nemohou přistupovat do téže buňky sdílené paměti v téže globální fázi, pokud jeden z nich zapisuje.

lokální operace	1
globální READ nebo WRITE	d
k po sobě jdoucích globálních READ nebo WRITE	$d + k - 1$
barierová synchronizace	$B(p)$

- d a B jsou neklesajícími funkcemi p .
- Předpokládáme, že $2 \leq d \leq B(p) \leq p$, ale v praxi je $B(p) = O(d \log p)$ nebo $B(p) = O(d \log p / \log d)$.
- Po sobě jdoucí globální R/Ws jsou zřetězeny (např. implementace pomocí sběrnice s rozdělenými transakcemi).

1. **Centrální čítač**, inicializovaný na 0 a na příchozí fázi, procesy přistupují ve vzájemném vyloučení.

- (a) Proces dorazí k bariéře, zkontroluje, zda je v příchozí fázi a inkrementuje čítač.
- (b) Je-li čítač $< p$, deaktivuje se.
- (c) Jinak nastaví bariéru do odchozí fáze a aktivuje ostatní procesy.
- (d) Poslední aktivovaný proces nastaví bariéru do příchozí fáze.
- (e) $B(p) = \Theta(dp)$

2. **binární redukční strom**. Každý proces

- (a) dorazí k bariéře a zkontroluje, zda je v příchozí fázi,
- (b) čeká, až skončí redukce v jeho podstromu,
- (c) po jejím skončení pošle signál rodiči,
- (d) kořen stromu počká na redukci z obou podstromů a přepne do odchozí fáze,
- (e) procesy se aktivují ve zpětném pořadí.
- (f) $B(p) = \Theta(d \log p)$

Triviální simulace, která nezachovává operační složitost

Lemma 11. *Jeden PRAM cyklus $\langle \text{RLW} \rangle$ lze na APRAM simulovat v čase $2B(p) + 2d + 1 = O(B(p))$.*

Důkaz. Vlož synchronizační bariéru za každou globální READ a za každou globální WRITE.

Operace zachovávající operační složitost

Věta 12. *EREW PRAM algoritmus mající čas t při použití p procesorů lze simulovat na APRAM v čase $O(B(p)t)$ s $p/B(p)$ procesory.*

Důkaz. Bude odvozeno na prosemináři!!!

- Cenově optimální simulace cenově optimálního PRAM algoritmu.
- Paralelní redukce na PRAM: $C(n, p) = \Theta(n)$ a $T(n, p) = \Theta(\log n)$ pro $p = \Theta(n / \log n)$.
- Paralelní redukce na APRAM: optimální $\#$ procesorů je

$$p' = \Theta \left(\frac{n}{B(\frac{n}{\log n}) \log n} \right).$$

Nejrychlejší paralelní redukce na APRAM

- n čísel v paměti APRAM počítače s n procesory lze sečíst v čase

$$T(n, n) = O(B(n) \log_d n).$$

- n čísel v paměti APRAM počítače lze sečíst cenově-optimálně v čase

$$T(n, p') = O(B(n) \log_d n).$$

Důkaz. Bude odvozeno na prosemináři!!!